

TERVISEAMET

ETTEKIRJUTUS nr 12.6-8/24/4126-14

Ettekirjutuse adressaat: Läänemere Hambakliinik OÜ

registrikood 12680000

Linnamäe tee 3, 13912 Lasnamäe linnaosa, Tallinn

info@lhk.ee

Ettekirjutuse koostas Eduard Ristoja

Põhja regionaalosakonna vaneminspektor

Ettekirjutuse koostamise kuupäev digitaalalkirjas

RESOLUTSIOON

Terviseamet kohustab:

1. lõpetama ortodontiliste raviteenuste osutamise.

Ettekirjutuse täitmise tähtaeg: alates ettekirjutuse kättesaamisele järgmisest päevast.

SUNNIRAHA HOIATUS

Ettekirjutusega pandud kohustuse määratud tähtajaks täitmata jätmise korral määrab Terviseamet ettekirjutuse adressaadile korrakaitseseaduse § 28 lg 2 alusel **sunniraha 300 (kolmsada) eurot** ettekirjutusega pandud kohustuse täitmata jätmise eest.

Sunniraha võib kuni ettekirjutuse täitmiseni rakendada korduvalt.

Sunniraha mittetasumisel edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Kohtutäiturile edastamisel lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

VAIDLUSTAMISVIIDE

Ettekirjutuse peale on õigus esitada vaie Terviseametile haldusmenetluse seaduse §-s 75 sätestatud tähtaja jooksul või kaebus halduskohtule halduskohtumenetluse seadustiku §-s 46 sätestatu kohaselt.

ASJAOLUD

1. Terviseamet (edaspidi amet) küsis 27.06.2023 saadetud kirjaga nr 6.4-6/23/4126-3 ettevõttelt Läänemere Hambakliinik OÜ (edaspidi ettevõtte), kas ettevõttes töötav hambaarst Sergii Tkachuk (kutsekoodiga D08651) osutab ortodontia teenuseid. Ettevõtte vastas 10.07.2023 ametile saadetud kirjaga nr 12.6-8/23/4126-4. Ettevõtte leiab, et hambaarstina registreeritud spetsialistile, kes on läbinud vastava eriala koolitused või kellel on süvendatud teadmised ja kogemus, on lubatud teostada vastavalt oma pädevusele ja kogemusele ning tervishoiuteenuse osutaja poolt määratud ulatusele lihtsat ortodontilist ravi. Ettevõtte väitel lihtsamad ortodontilised teenused kuuluvad iga hambaarsti pädevusse, üksnes Tervisekassa poolt kompenseeritavate ortodontiliste teenuste osas on nõue, et neid peab osutama ortodontia erihambaarst. Dr. Tkachuk koostab hambumusest fotostaatuse, fikseerib diagnoose ravikaartides, informeerib patsiente kliinilisest situatsioonist ning suunab Tervisekassa lepinguga kliinikutesse. Ettevõtte kinnitab, et ta vastutab teenuste kvaliteedi eest, seega ei osutata teenuseid, mis ületavad ettevõtte ja konkreetse hambaarsti pädevust.

2. Amet teavitas ettevõtet 10.07.2023 kirjaga nr 6.4-6/23/4126-5 riikliku järelevalve menetluse alustamisest ning küsis ettevõttelt selgitusi. Ettevõtte nimel vastas 07.08.2023 vandeadvokaat Ingeri Luik-Tamme kirjaga nr 12.6-8/23/4126-6 ning taotles järelevalvemenetluse lõpetamist või menetluse jätkamise korral soovis vastuseid kirjas esitatud küsimustele.

3. Amet vastas 21.09.2023 kirjaga nr 12.6-8/23/4126-7 selgitustega vandeadvokaat Ingeri Luik-Tamme küsimustele.

4. Amet tegi 11.12.2023 päringu nr 6.4-6/23/4126-9 Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskusele (edaspidi TEHIK) Sergii Tkachuk`i poolt patsientidele osutatud tervishoiuteenuste kohta alates 02.05 kuni 11.12.2023. TEHIK vastas 14.12.2023 ametile kirjaga nr 12.6-8/23/4126-11. TEHIK-u poolt ametile saadetud 29 hambaravikaardist 24 juhul tuvastas amet, et hambaarst on osutanud ortodontilisi raviteenuseid nagu breketsüsteemi (ligatuuride) aktiveerimine ühel hambakaarel, breketite eemaldamine ühe hambakaare ulatuses koos reteineri paigaldusega, suust eemaldatav retensiooniaparaat, ortodondi vastuvõtt, ortodontilise aparadi Haas paigaldamine, eemaldunud breketi või reteineri tagasipaigaldamine ühe hamba ulatuses, hambumuse tõstmine kõrgendusega ühe hamba ulatuses, metallist iseligeeruva breketsüsteemi paigaldamine ühele hambakaarele (Damon, Experience).

5. 22.02.2024 saadetud kirjaga nr 6.4-6/24/4126-12 andis amet ettevõttele võimaluse esitada arvamus ja vastuväited. Ametile 15.03.2024 vastuseks saadetud kirjas nr 12.6-8/24/4126-13 leiab ettevõtte jätkuvalt, et järelevalvemenetluseks puudub õiguslik alus ning taotleb selle lõpetamist ettekirjutust tegemata.

6. Ettevõtte omab tegevusluba L03955 hambaraviteenuste osutamiseks. Tervishoiukorralduse infosüsteemi andmetel puudub ettevõttel tegevusluba ortodontiliste raviteenuste osutamiseks. Sergii Tkachuk on registreeritud Tervishoiukorralduse infosüsteemis hambaarstina, kuid ei ole erihambaarst ortodontia erialal.

7. Amet küsis Sergii Tkachuki poolt ajavahemikus 01.05-05.06.2023 patsientidele osutatud raviteenuste dokumentide koopiaid. Vastuses väideti, et Sergii Tkachuk eelnimetatud ajavahemikus ei osutanud teenuseid, mis Tervisekassa tervishoiuteenuste loetelus §-s 79 lg 2 esitatud diagnoosidele vastavalt vajavad ravi ja mille puhul peab ravi osutama ortodont.

ETTEKIRJUTUSE ADRESSAADI ARVAMUS JA VASTUVÄITED

Kokkuvõtte ettevõtte vastuskirjadest:

Paldiski mnt 81, 10614 Tallinn
Paju 2, 50603 Tartu
Akadeemia 2, 80011 Pärnu
Kalevi 10, 30322 Kohtla-Järve

telefon +372 794 3500
e-post: info@terviseamet.ee
www.terviseamet.ee

registrikood 70008799
KMKN EE101339803
EE891010220034796011
viitenumber 2800048574

Ettevõtte vastas 15.03.2024 ametile saadetud kirjaga nr 12.6-8/24/4126-13, et Tervisekassa tervishoiuteenuste loetelus nimetamata diagnooside korral võib lihtsamaid ortodontilisi teenuseid osutada ka hambaarst ning väidab, et teenuste osutamine eelpool kirjeldatud kujul vastas kehtestatud nõuetele arvestades kehtivat regulatsiooni, teenust osutanud arstide pädevust ja kogemust ning Eesti turupraktikat. Seega ei olevat toimunud korrarikkumist. Ettevõtte leiab, et hambaarstina registreeritud spetsialistidele, kes on läbinud vastava eriala koolitused või kellel on erialal süvendatud teadmised ja kogemus, on lubatud teostada vastavalt oma pädevusele ja kogemusele ning tervishoiuteenuse osutaja poolt määratud ulatusele lihtsat ortodontilist ravi.

Vastuskirjas 15.03.2024 nr 12.6-8/24/4126-13 märgib ettevõtte, et üheski õigusaktis ei ole loetletud ortodontia eriala hambaraviteenuseid mida võib osutada ainult ortodondina registreeritud hambaarst, seega on tõlgendamise küsimus, milliseid teenuseid ta võib osutada. Ettevõtte väidab, et hambaarstil vajalik pädevus lihtsamate ortodontiliste teenuste osutamiseks ja patsiendi edasisuunamise vajaduse hindamiseks. Ühtlasi leiab ta, et mõistlik on lähtuda sotsiaalministri 15.12.2023 määrusest nr 121 „Tervisekassa tervishoiuteenuste loetelu“. Kuigi Tervisekassa tervishoiuteenuste loetelu ei määra eriala pädevust ja tegevuspiire, on mõistlik eeldada, et loetelus nimetatud diagnooside puhul on teenuste osutamise õigus üksnes ortodondil ja kõikidel muudel juhtudel ka hambaarstil.

Ettevõtte osutab, et kõigis Euroopa Liidu liikmesriikides (va Läti, Tšehhi ja Slovakkia) on kõikide ortodontia teenuste osutamine hambaarstile lubatud – arst ja kliinik otsustavad, milliste teenuste osutamiseks neil on olemas vajalik pädevus ja kogemus. Euroopa Hambaarstide Nõukogu on väljendanud seisukohta, et hambaarst on kvalifitseeritud teostama kõiki toiminguid, mida teeb eriarst ja tal ei tohi keelata eriarstlike tegevuste teostamist. Hambaarst suunab patsiendi eriarsti juurde kui ta peab seda asjakohaseks ja vajalikuks.

Sergii Tkachuk teatab 15.03.2024 vastuskirjas nr 12.6-8/24/4126-13, et ta suundub märtsis 2024 praktikale, kuna tema eesmärk on ortodondina registreerimine. Ettevõtte on arvamusel, et amet ei ole põhjendanud millest lähtub ameti seisukoht ja küsib, miks amet ei arvesta ettevõtte esitatud seisukohti ja põhjendusi. Ettevõtte leiab, et ettekirjutuse tegemiseks puudub õiguslik alus ning taotleb järelevalvemenetluse lõpetamist ettekirjutust tegemata.

PÕHJENDUSED

1. Tervishoiuteenuse osutamise tegevusluba annab õiguse kehtestatud korras ja tingimustel osutada loale märgitud tervishoiuteenust. Ettevõttele on väljastatud tegevusluba L03955 hambaraviteenuste osutamiseks, seega võib ettevõtte osutada vaid hambaraviteenust.

Vastavalt TTKS § 20 lg 1 on eriarstiabi ambulatoorne või statsionaarne tervishoiuteenus, mida osutavad eriarst või hambaarst ja temaga koos töötavad tervishoiutöötajad. Ortodontilisi raviteenuseid saavad osutada üksnes ortodondid. TTKS § 3 lg 2 kohaselt võib tervishoiutöötaja osutada tervishoiuteenuseid selle omandatud kutse või eriala piirides, mille alusel ta on registreeritud tervishoiukorralduse infosüsteemis. Sotsiaalministri 28.11.2001 määruse nr 110 „Eriarstiabi erialade ja erialade lisapädevuste loetelu“ § 2 lg 2 kohaselt loetakse ortodontiat erihambaarsti erialaks.

2. Amet on juhtinud tähelepanu TTKS § 3 lg 2 sätestatud nõuete täitmisele (27.06.2023 saadetud kiri nr 6.4-6/23/4126-3, 21.09.2023 saadetud kiri nr 6.4-6/23/4126-7, 22.02.2024 saadetud kiri nr 6.4-6/24/4126-12). Kui hambaarst ei ole erihambaarst ortodontia erialal, on ortodontilise ravi läbiviimine hambaarsti poolt vastuolus tervishoiuteenuste osutamist reguleerivates õigusaktides sätestatud nõuetega.

Paldiski mnt 81, 10614 Tallinn
Paju 2, 50603 Tartu
Akadeemia 2, 80011 Pärnu
Kalevi 10, 30322 Kohtla-Järve

telefon +372 794 3500
e-post: info@terviseamet.ee
www.terviseamet.ee

registrikood 70008799
KMKN EE101339803
EE891010220034796011
viitenumber 2800048574

Samuti on amet selgitanud, et hambaarsti õppekavasse kuuluva õppeaine ortodontia läbimine ning ortodontia- alastel koolitustel osalemine ei anna hambaarstile õiguslikku alust ortodontilist ravi teostada (10.07.2023 kiri nr 6.4-6/23/4126-5, 22.02.2024 kiri nr 6.4-6/24/4126-12).

3. Amet ei nõustu ettevõtte arvamusega, et ortodontiateenuseid võivad osutada kõik hambaarstid, kes on läbinud koolitusi ja omavad süvendatud teadmisi ja kogemust. Tervishoiuteenuse osutamine ilma asjakohase väljaõppeta on ohuks patsiendi tervisele ja heaolule. Patsient ei pruugi osata hinnata terviseriske, mis võivad tekkida, kui ortodontilist ravi osutab vastava pädevusega isik või eristada, milliseid teenuseid on pädev osutama hambaarst või ortodont.

TEHIK-u poolt 14.12.2023 ametile saadetud hambaravikaartides kajastatud teenused, nagu breketsüsteemi (ligatuuride) aktiveerimine ühel hambakaarel, breketite eemaldamine ühe hambakaare ulatuses koos reteineri paigaldusega, suust eemaldatav retensiooniaparaat, ortodontilise aparaadi Haas paigaldamine, eemaldunud breketi või reteineri tagasipaigaldamine ühe hamba ulatuses, hambumuse tõstmine kõrgendusega ühe hamba ulatuses, metallist iseligeeruva breketsüsteemi paigaldamine ühele hambakaarele (Damon, Experience) on ortodontilised raviteenused. Hammaste ortodontilise liigutamise avaldatakse mõju mitte ainult üksikutele hammastele, vaid tervele näo-lõualuukompleksile. Ravi valest teostamisest tingitud terviseprobleemide lahendamine võib patsiendile olla ebameeldiv ning ajaliselt ja rahaliselt koormav.

4. Ettevõtte on rikkunud TTKS § 21 lg 1 ja § 40 lg 1 p 3 viidatud tegevusloa nõudeid ning osutanud teenust vastavat tegevusluba omamata. Tervishoiukorralduse infosüsteemi andmetel on ettevõttele väljastatud tegevusluba L03955 hambaraviteenuste osutamiseks, puudub märke ortodontiateenuste kohta. Tulenevalt TTKS § 21 lg 1 ja § 40 lg 1 p 3 kehtestatud loakohustusest peab tervishoiuteenuste osutamiseks olema ettevõttel vastav tegevusluba. Kui teenuse osutajal puudub tegevusluba ortodontiateenuste osutamiseks on ortodontiliste raviteenuste osutamine keelatud.

Amet leiab, et antud juhul on riikliku järelevalvemenetluse eesmärk saavutatav ettekirjutuse koostamisega.

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiia Luht
Põhja regionaalosakonna juhataja